

Nhận định:

Tác giả Đào Như

UKRAINE VÀ NHỮNG DIỄN TIẾN BẤT NGỜ

Đào Như

Trong lúc cả thế giới đang ngóng về cuộc đối thoại 4 bên vào ngày 17/4/2014 tại Geneva, giữa Nga, Ukraine, Hoa Kỳ và EU lần đầu tiên từ khi cuộc khủng hoảng Ukraine bùng nổ, với hy vọng tìm ra giải pháp hòa bình cho khủng hoảng tại Ukraine. Bất ngờ, hôm thứ Bảy 12-4 lúc 18g40 hãng thông tấn Nga, Interfax, cho hay: Moscow rất ngạc nhiên về sự *dựng đưng* của bộ ngoại giao Hoa Kỳ về một cuộc họp 4 bên với sự tham dự của Nga, Mỹ, EU và Ukraine vào thứ năm 17/4 tuần tới tại Geneva. Người phát ngôn của bộ ngoại giao Nga, Alexander Lukashevich, phát biểu: *"Để tránh những mâu thuẫn vì sự hiểu nhầm, bộ ngoại giao Nga một lần nữa xác nhận rằng về một hội nghị 4 bên vẫn còn trong vòng bàn cãi, chưa có sự nhất trí cũng như lịch trình hội nghị cũng chưa được thống nhất..."*

Trong một thông cáo khác, Lukashevich nói: Nếu phía Chính phủ Hoa Kỳ cho rằng đã có sự nhất trí giữa họ (Mỹ) và 2 thành viên, EU và Ukraine về chủ đề của buổi họp: Không nhất thiết chỉ bàn về vấn đề riêng của Ukraine và có thể bàn đến những vấn đề khác có quan hệ chung quanh vấn đề Ukraine. Và bây giờ chúng tôi muốn được biết gồm có những vấn đề nào? Và nếu có thể, chúng tôi yêu cầu chính phủ Hoa Kỳ cho chúng tôi biết về vấn đề nợ nần của Ukraine với Tập đoàn dầu khí Gazprom phải được giải quyết như thế nào?

Luận điệu cứng rắn của Nga vừa nêu ra ở trên làm thế giới ngạc nhiên dường như Moscow tự mâu thuẫn. Mới hôm thứ Sáu 11-4-2014, Vladimir Putin, Tổng thống Nga vừa lên tiếng trấn an EU rằng Nga sẽ không cắt nguồn dầu khí đến Ukraine. Chính Putin nói trong buổi họp Hội Đồng Ninh Nga, theo tin Reuters, chúng tôi muốn khẳng định chúng tôi không có ý định ngưng việc vận chuyển khí đốt cho Ukraine. Lời phát biểu trên của Putin tiếp theo sau thông tin: Brussels sẽ giúp Ukraine nguồn dầu khí mới nếu Nga quyết tâm gián đoạn cung cấp dầu khí cho Ukraine. (trong quá khứ Nga đã từng cắt giảm khí đốt cho Ukraine ít nhất là

hai lần vào năm 2006 và năm 2009. Tệ hại nhất là năm 2009, Ukraine bị cắt khí đốt trong suốt 2 tuần lễ).

Đi xa hơn nữa, hôm 12-4-2014, Moscow phàn nàn rằng bộ ngoại giao Hoakỳ vẫn tiếp tục luận điệu dựng đứng là tất cả 4 bên đều nhất trí về buổi họp, và chính phủ lâm thời Ukraine là đại diện duy nhất của Ukraine và Crimea tại buổi họp: Theo ý kiến của Moscow, hiện tại 4 bên cần tập trung vào việc thúc đẩy chính quyền hiện tại ở Kiev phải tìm ra một giải pháp phổ cập với tất lực lượng chính trị tại Ukraine hầu giúp Ukraine vượt qua những khủng hoảng hiện tại. Đó mới thật là điều quan trọng.

Phải chăng đề xuất trên của Nga nhằm vào mục đích cuối cùng là: 4 bên, Nga, Mỹ, EU và Ukraine sẽ có buổi họp với mục đích tìm ra giải pháp để giúp chính quyền Kiev thành lập một chính phủ liên bang, mới có thể giúp chính phủ Ukraine vượt thoát cuộc khủng hoảng hiện tại.

Thật bất ngờ hôm Chủ Nhật 13-4-2014, Tổng thống lâm thời Oleksander Tourchinov của Chính phủ Kiev liền tung ra lực lượng vũ trang tái chiếm Bộ Chỉ Huy Cảnh Sát ở thị trấn Sloviansk- Bộ chỉ huy cảnh sát này bị những người Ukraine thân Nga có vũ trang chiếm đóng hôm thứ Bảy 12-4-2014. Súng đã nổ cả hai phía đều có máu đổ. Một cảnh tượng nội chiến đã thực sự diễn ra tại vùng phía Đông Ukraine.

Với tư cách là một thành viên thường trực của HỘI ĐỒNG BẢO AN-LHQ, Nga yêu cầu buổi họp khẩn trương ngay vào Chủ Nhật 13-4-2014 để giải quyết tình hình khẩn trương tại các tỉnh Đông Nam Ukraine: Kharkiv, Sloviansk, Luhansk, Donetsk, Mariupol...

Tại buổi họp khẩn trương HĐBA-LHQ tại New York hôm chủ nhật 13-4 -2014, đại sứ Nga tại LHQ, Vitaliy Churkin kêu gọi chính phủ tại Kiev hãy ngưng ngay chiến tranh với người dân Ukraine, và yêu cầu chính phủ Kiev không được dùng lực lượng vũ trang đánh phá, tấn công những người Ukraine thân Nga

Nhưng đại sứ của Ukraine tại LHQ, Yuriy Sergejev lên án chính Nga đã dằng dưng tất cả những khủng hoảng tại các tỉnh phía Đông Nam Ukraine, mới nhất là một số người vũ trang đã chiếm đóng bộ chỉ huy cảnh sát tại thành phố Sloviansk hôm 12-4-2014.

Đại sứ Nga, Churkin phán bác bằng cách gọi “bọn người tư cho mình là chính phủ của Kiev”, chỉ là những tên tân phát xít, chống lại người dân thiểu số.

Đại sứ Mỹ tại LHQ, Samantha Power, cũng tố cáo chính Moscow đã dàn dựng và hậu thuẫn cho những bạo loạn này-*'This instability was written and choreographed in by Russia'*

Trong khi đó, sáng thứ hai 14-4-2014 tại Kiev, chính quyền Ukraine tuyên bố vẫn tiếp tục dùng lực lượng quân đội có vũ trang thanh toán những kẻ phản loạn thân Nga đang chiếm đóng các buildings công quyền ở các tỉnh phía Đông Ukraine. Chính phủ Kiev cũng kêu gọi những phần tử phản loạn hãy sớm buông súng và ra đầu hàng-thời hạn chót là trước 06g00 GMT cùng ngày.

Nhưng đến nay thời hạn tối hậu thư của Tổng thống Ukraine, Olexander Tuortchinov, đã hết hạn, các nhóm vũ trang đòi ly khai thân Nga vẫn không chấp nhận buông súng và tiếp tục chiếm giữ một số công sở. Hãng thông tấn Reuters cho hay các nhóm vũ trang thân Nga vẫn chiếm giữ các công sở ở Donetsk, Slaviansk, Marioupol, Kramatorsk, kharkiv... Trong lúc đó, cựu Tổng thống Ukraine, Viktor Yanokovitch đang lưu vong ở Rostov, Nga, cho rằng Ukraine đã rơi vào tình trạng nội chiến và chỉ có tổ chức Trưng cầu dân ý mới có thể chấm dứt nội chiến.

Như vậy đến giờ phút này, chưa biết liệu buổi họp 4 bên vào ngày 17-4-2014 tại Geneva có được thực hiện hay không? Lịch trình buổi họp này vẫn chưa được công bố. Trưng cầu dân ý tại Ukraine sẽ có thể một trong những chủ đề của buổi thương nghị này không?

Sau buổi họp khẩn cấp hôm Chủ Nhật 13-4 tại HĐBA-LHQ, các đại sứ của EU đãng ý các Bộ trưởng Ngoại giao của các thành viên EU sẽ gặp nhau tại buổi họp vào ngày thứ Hai 14-4 tại Luxembourg để tìm giải pháp cho những khủng hoảng ở Ukraine.

NHẬN ĐỊNH

Hôm chiều Chủ Nhật 13-4-2014 tại Chicago, trong buổi đàm thoại thời sự quốc tế của kênh truyền thông CNN, Fareed Zakaria đã ngạc nhiên và đặt câu hỏi: Tại sao thế giới không nhất trí với Mỹ chống lại Nga trong vấn đề Ukraine –Crimea? Trong thực tế các nước lớn trên thế giới ngoài châu Âu, Canada, Úc và Mỹ, các nước lớn Á Phi, các quốc gia châu Mỹ Latin đều thờ ơ với vấn đề Ukraine. Họ

nhìn về biến động chính trị ở Ukraine là vấn đề tranh giành quyền lợi giữa Mỹ, Nga và các khối Quyền Lực Châu Âu. Đặc biệt, nhờ vấn đề Ukraine mà Bắc kinh đã nâng cao vị thế của mình trên trường quốc tế nhờ sự tăng bốc của cả hai Washington và Moscow. Ngay cả Israel, một đồng minh kỳ cựu đã từng sống chết với Hoa Kỳ, tại buổi họp LHQ vừa rồi cũng tỏ ra không nhất trí với Mỹ, không hỗ trợ Mỹ trong vấn đề Ukraine.

Ngay bản thân của chính phủ Kiev cũng tiềm ẩn nhiều mâu thuẫn vì có gần 20% người Ukraine gốc Nga, nói tiếng Nga, một lực lượng đang chi phối chính phủ Ukraine. Mỹ và EU, NATO gọi là đã mạnh dạn hỗ trợ tích cực chính phủ lâm thời tại Kiev, đưa ra những biện pháp trừng phạt, nhưng những biện pháp trừng phạt này vẫn còn ở trong vòng nghiên cứu tại những buổi họp giữa Mỹ, EU và NATO... Trong lúc đó, qua trưng cầu dân ý và thành lập chính phủ Liên bang, Nga đã chiếm đóng Crimea không nổ một tiếng súng, không mất một giọt máu của người Nga. Hiện tại Nga đã nắm sẵn trong tay một sách lược rõ ràng và kiên định để làm tan rã Ukraine thành nhiều Cộng Hòa trong một cộng hòa Ukraine. Trước mắt, rất có thể Ukraine sẽ bị hy sinh như là một vùng đệm-Buffer Zone- giữa Nga và các khối quyền lực phương Tây.

Có câu hỏi cuối cùng ở đây: Nếu tại buổi họp Budapest-1994, Chính phủ Ukraine kiên định lập trường không từ bỏ kho vũ hạt nhân to lớn hàng đầu của thế giới mà họ đắc thủ, thì liệu thân phận của Ukraine có phải hẩm hiu như hôm nay không? Đó là bài học lớn cho các quốc gia trên thế giới đứng trước mộng xâm lấn của các CƯỜNG quốc nguyên tử. Nhất là Việt Nam hôm nay ./.

Đào Như

Thetrongdao2000@yahoo.com

Oak park, Illinois, USA

Thứ Hai-14-3-2014

GHI CHU NGUỒN

Các dữ kiện trong bài viết được cung cấp từ những websites thông tin sau đây:

1-FOUR-WAY MEETING ON UKRAINE NOT YET ARRANGED-MOSCOW

http://voiceofrussia.com/news/2014_04_12/Four-way-meeting-on-Ukraine-not-yet-arranged-Moscow-1830/

2- UKRAINE CRISIS: RUSSIA URGES KIEV TO AVOID FORCE IN EAST

<http://www.bbc.com/news/world-europe-27016021>